

La situația economică a Ardealului.

II.

Brasov, Septembrie v.

În zilele din urmă gazeta oficială și după ele gazetele neoficiale și neoficiale ne surprinseră c-unu comunicat din partea consulatului general austro-ungar din București, în sensul căruia în urma unei învoielii încheiate cu guvernul român, toți acei supti austro-ungari, aflați în România, cari nu au pașaporte în regulă și nu le voru pute obține într'unu anumit timp, voru fi espulsați în masă și trimiși sub escortă în patria lor.

Noi după cum am avut oca-
siune să ne convingem în diferite
excursiuni făcute în România în
diferite timpuri și în diferite re-
giuni ale țerei, nu hesitam a
afirma, că în categoria celor fără
de pașaporte numai din Transil-
vania sunt mai multe decimii de
mii de persoane. Deci este vorba
despre sörtea și viitorul a deci
de mii de compatrioți, după maiori-
tate Söcui, apoi Romani și mai
puțin Sași, cari acum la intrarea
iernii voru fi smulși dela ocupa-
țiunile lor și dela câștig și re-
aduși cu forța în patria lor spre
a deveni aici peritori de fome.

Să ne întrebăm însă, care este
causa emigrării populației ru-
rale la noi? Este öre populația
supranumerară, pe care nu o ar
pute nutri Ardelul însuși cu rö-
dele pämentului seu, încätü unu
debușeu pentru escedentul popo-
rului s'ar impune de si e, öri este
lipsă de proprietate mică?

Nici una nici alta, căci Transil-
vania după întindere, climă și
solu, chiar și fără industria ar
pute nutri o populație cu multu
mai numörösă decâtü cea de ađi,
și în întreaga Transilvania predo-
mină exclusivü numai proprietatea
mică, încätü proprietatea mare în
adeveratul sensu alü cuvântului
— latifundiile — mai, că nu e-
sistă, precum nu avemü nici pro-
letariatul agricolu pälmășü fără
de locuințe stabile, ci toți suntü
proprietarı de case și mici mo-
șiore, și peste totü loculü, din
acești dileri potü deveni țeranü
mijlocași, fruntași, ba chiar și pro-
prietarı mari, fiă-care după destoi-
nicia și noroculü seu.

Causa trebuie căutată în-
tr'altă parte. Adevărata causă este
lipsa de câștig și de debușeu
de o parte, și grămada a totü te-
lulü de sarcine și contribuțiunii ne-
rumegate, aruncate în spatele po-
pulației și, în fine, politica eco-
nomică cu totü greșită a guver-
nului ungarü.

Și apoi la noi nu este o ade-
verată emigrare a poporului, unde
individulü seu familia părăsece
pentru totdeuna căminulü pärin-
tesc, spre a deveni membrii altui
statü, cum se întâmplă cu Sașii
din Transilvania și Ungurii și Slo-
vacii din Ungaria de sus, cari se
ducü în America, ci la noi este
mai multu o absentare pe unu

timpü mai scurtü seu mai lungü
fără a se înstrăina întru nimicü
de căminulü pärintescü seu de
patria natală.

La noi când individulü nu mai
pöte birui cu mulțimea de dări
și sarcine și când l'au covërșitü
cu totulü datorii, atuncü elü trece
în România, pe o verá seu celü
multü pe 1—2 ani, până ce și a-
dună capitalulü necesarü pentru
plata contribuțiunilorü și a dato-
riei, și apoi se reintörce acasă.
Cei mai mulți, cu deosebire dintre
Söcui mergü primăvera când înce-
pe munca câmpului și se întörce
tömnă încărcați de poli (Napoleoni)
și galbinü acasă, pe cari ei în Transil-
vania nici în 3—4 ani nu-i pu-
teau căștiga, ér alții se ducü tömnă
ca să se tocmescă ca servitorü prin
orașe pe timpulü iernii, când acasă
nu au ce lucra și n'ar face alt-
ceva, decâtü să consume ce au
câștigatü verá, și apoi primăvera
se întörce érăși cu bani frumoșei
ca să și cultive moșiorele.

Ce va să dicitä câștigulü ace-
stora se va vedé îndată: În zilele
trece se întörceau vr'ö 18 bär-
bați din Baia de Crișü, cari fuse-
serä la lucru în România și anume
la Cälärași. Ei m'istoriseau, că
s'au dusü în România de 3 luni
de zile și acum se întörce fie-
care cu câte 55—60 fl. valută austr.
ca să și culögä cucuruzulü și să și
facă sëmënëturile de tömnă. Decä
ne gândimü, că în Transilvania
unü servitorü de 17—18 ani bär-
gatü la Pasci și până la Crăciunü
capëtä afarä de mâncare o simbrä
numai de 35—40 fl., ni se va
presenta suma de 60 fl. pentru
munca pe 3 luni a aceluiași in-
dividü și câte 20—25 lei=10—13
fl. lëfä lunarä a unei servitorë,
ca o sumă destulü de însemnatä,
și echivalentä cu-o remunerația
de trei öri mai mare decum
se obicinuesce în Ardealü. Decä
vomü calcula numörulü absentis-
tilorü din categoria acësta numai
la 60 de mii suflete, de altmin-
trelea o cifră förte modestä, și
câștigulü anualü ilü vomü lua pre-
porțiönalü cu celü de sus, vomü
vedé îndată că iese o sumă ce se
urcă la milione. Facä Escelntä
Sa d-lü ministru unguresc alü
agriculturei, prin direcțiunea po-
stelorü Sibiane, la poste din co-
mitatele Ciucü, Treiscaune, Odor-
heiu, Brasov, Fägärașü, Sibiu și
Tërnavă mare o anchetä despre
sumele ce încurgü din România,
nu pentru märfuri trimise seu
capitale alocate, ci pentru acele
lucrări brute și simple — seu
c'unü cuvëntü despre sumele ce
încurgü dela servitorü, și fiă con-
vinsü că îndată va cunöce im-
portanța economică a României
pentru Transilvania și viceversa.

Și érăși acești lucrători pasa-
geri și servitorü nu suntü nici
unü pericolü pentru România și
nu cadü în sarcina nimöri de
acolo, căci în sezonulü mortü și
în lipsa de serviciu ei se întörce
pe la căminurile lorü, și nu trebuie
să se îngrijescä nimeni de subsis-

tența lorü. Aceste absentări se
facü chiar și înläuntrulü țerei.
Căci este în deobște cunoscutü,
că lucrătorii agricolü din Söcuime
și din țera Oltului täbäresc cu
toții până în numör de 30—40
mii suflete, pe timpulü secerii în
țera Bärsei, ca să ajute la sece
care se face cu vr'ö 2 sèptëmăni
în urmă, fără ca să aibă cineva
motivü d'a se plänge de absen-
tarea lorü, nici autoritățile să fiä
neliniștite că și-ar pärsäi satele și
nici Sașii și Romani din țera Bärsei
că i-ar amenința cu revoluțiune seu
prädare. Totü așa era casulü și
cu imblätitorii söcui, cari tömnă
cutierau Ardealulü și în timpü
de 6—8 sèptëmăni și câștigau
cu imbläciul atâtea bucate de câte
aveau lipsă pentru întreținerea
familiei anulü întregü, și érăși nu
avea nimeni motivü de-a se plänge
de ei.

De altmintrelea acestü peleri-
nagiulü lucrătorilorü agricolü se
face și în alte țeri: Din Francia
în Spania, în Prusia se ducü pri-
mävara lucrătorii polonezi cu de-
cimii de mii în Brandenburg, pro-
vincia Sacsonia și până prin Alsația
Lotaringia, de unde apoi tömnă
bärbați și copii adulți se întörce
în patria lorü. Pentru marii pro-
prietarı din provincia Sacsonia sunt
lucrătorii polonezi alfa și omega,
și unü guvernü, care ar cuteza a
împedea emigrarea seu acceptarea
lorü ar fi rësturnatü în timpü de
24 de cësuri, din causă că eisuntü
lucrători buni, străduitorü și ieftini,
proprietarii au în ei brațele sufi-
ciente și la timpulü oportunü și
în sezonulü mortü guvernulü nu
trebuie să le mai pörte de grijä.
De asemenea acești lucrători pa-
sageri trecü regulatü în fiă-care
varä și în Polonia rusescä, unde
suntü primiți de căträ proprietari
și guvernü cu brațele deschise.
Când cu ocașiunea espulsiunii Po-
lonesilorü ruși din Germania și a
Germanilorü din Rusia, guvernulü
rusescü nu numai că nu a espul-
satü pe lucrătorii agricolü pasageri
de pe teritoriulü seu, dër a ținutü
de a sa datorii de a publica și prin
điarulü oficiosü „Dewnik War-
schawski“, că cu töte espulsiunile
făcute, și cu totü ucazulü din Martie,
care interdice străinilorü întrarea
în Rusia și cumpërarea de imobile,
se permite și d'aci înainte libera
întrare în Rusia a lucrătorilorü
agricolü!! Va să dicitä mësura cea
mai nouă ce o proectezä guvernulü
lui Tisza este mai căzäcescä de-
cätü celü mai öropșitü ucazulü alü
Hetmanului tu urorü cazacilorü!

Afarä de acești lucrători agri-
colü pasageri mai avemü altä ca-
tegoriä de absentisți, cari trecü în
continuu și și petrecü mare parte
din viețä în vecina Româniä, și
aceștia suntü Mocanii și Tuțuenii,
adecä locitorii din Söcele, Seliște,
Reșinari și alte câteva comune mä-
ginäse romänesci, cari de sute de
ani pörta o economiä întinsä de
vite, cu deosebire de oi, pe cari
și le vërezä în munții Carpați, ér
de iernatü și le iernözä înläuntrulü

țerei romänesci seu pe malurile
Dunării, de unde vinü numai iarna
de-o petrecü în Transilvania în
cerculü familiilorü lorü. Numörulü
acestora se urcă la 200,000 suflete
cari toți trăiesc din economia de
vite. Ei fiindü proprietari de turme
de mai multe mii de capete adu-
ceau mari capitale în Ardealü și
unii dintre ei se ocupau și cu bunü
succesü cu comerțulü, în deosebü
cu märfuri de Brasoveniä. Incer-
cările de a i împedea în emigra-
țiunea lorü n'au avutü și nu vorü
avé niciodatä vr'unü succesü, până
vorü mai fi ei. Șicanele îi potü
numai îndärji, ca ei să se mute
cu totulü în Dobrogea seu Romä-
nia și să pärsescä pentru tot-
deuna Ardealulü.

Adevärate emigrări, adecä aceia
cari și-au pärsitü pentru tot-
deuna patria natală și au căutatü
alta nouă și mai bună, până acuma
n'amü avutü alte, decâtü pe că-
turarii romani, profesorii, inginerii
și totü felulü de funcționari ad-
ministrativi ai statului, cari ne-
putëndü obținé în patria lorü ser-
vicii publice și neputëndü utiliza
cunoscințele lorü, au fostü siliți
să și caute pänea de töte zilele în
altä parte și mulți dintre ei ocupä
posturi și funcțiuni din cele mai
de frunte în statü; apoi meseriașii,
cei crudü loviți prin rëșoiulü va-
malü — cei mai mulți dintre ei
s'au dusü în România numai du-
pä-ce în patriä au fostü ruinați
cu totulü — au datü falimentü,
dër ei nici în România nu s'au
mai pututü reculege de locü, ci
seu că au imbräșatü alte cariere
și ocupațiuni, seu că lucrözä ca
lucrători öri calfe pe la diferiți
mäiestri öri în fabrici. Numörulü
lorü se urcă la câteva mii. Re-
lativü cu multü mai bine stau
aceia, cari au pärsitü patria ina-
inte de a perde totulü, căci ei în
țera vecinä s'au reculesü iute,
s'au scäpatü de datoriiile din pa-
triä, și ađi suntü ömeni cu öre-
care stare și mäiestri independenti,
ba unii au adus'ö la o poziția so-
cială destulü de frumoșä. Ei au
contribuitü în modü însemnatü
ca Romänia să și creeze o in-
dustria.

În fine o a treia categoriä
suntü Mocanii și Tuțuenii și câ-
teva sute de familii țeränesci de
pe la Fägärașü etc. cari atrași de
ögörelé și pășunile ieftine ale
Dobrogei s'au stabilitü cu totulü
acolo, înființändü vre-o câteva co-
mune nouë, ca Fägärașulü nou
etc., ér alții ocupändü locurile pä-
räsitate de Tătari și Cerchezii, cum
e Caramuratü, Megidia etc. Dër
în genere numörulü lorü nu este
mare și clima cea disproporțiön-
natä a Dobrogei i-a rëpusü pe mulți,
căci au perdutü mare parte din
averile ce au dusü acolo.

(Va urma)

DIN AFARÄ.

Rusia și Romänia.

Nu de multü a apărutü în điarulü
„Wiedomosti“ din Moscva unü articolü,

în care fu provocată guvernul rusesc să face un pas diplomatic în cestiunea bulgară, deoarece tocmai acum situația europeană este foarte favorabilă pentru o procedură activă. Acum cere foia din Moscova dela diplomația rusescă de a lua măsură, spre a face, ca lucrurile în România să ia o direcțiune favorabilă Rusiei.

Starea lucrurilor în România, dice „Wiedomosti“, este din punctul de vedere rusesc foarte nefavorabilă. Ministeriul Catargiu n'a împlinit speranțele ce le deșteptase în Rusia. Acest ministriu, nu numai că n'a cassat măsurile luate de predecesorii săi, cari sunt dușmani Rusiei, ci lucră chiar împotriva intereselor rusesci și pentru interesele ligei de pace europene. Cu deosebire ministriul de externe Lahovary a trecut în tabăra inamicilor Rusiei.

Tote acestea, dice foia rusescă, se petrec în România, cu toate că reprezentantul Rusiei de acolo, d-lă Hitrovo, se distinge între diplomații rusesci printr-o anumită energie și îngrijire pentru interesele Rusiei. De aceea „oficiul central diplomatic al Rusiei“, trebuie să sprijină pe d-lă Hitrovo și trebuie însuși să pășască la mijloc. Până acuma n'a făcut nimic spe a apăra influința rusescă de fiascuri și numele rusesc de umiliri.

Crispi în Neapole.

O manifestațiune grandioasă s'a făcut în onoarea ministriului-șef de italianu Crispi în Neapole. Cu această ocaziune Crispi a ținut un discurs, care a fost primit cu aplauze entusiastice. Elu dize între altele:

„Sunt de multă concetățenulă vosteru, căci am venit la 1843 la Neapole și am locuit aici. Atunci am înființat un comitet cu îndoitul scop de a împăca Neapolea cu Sicilia, pe cari tiranii voiau să le țină în desbinare, pentru că puterea lor se răzima pe cërta noastră, și de a provoca cu puteri unite o revoluțiune pentru câștigarea libertății. Numai doi membri ai acestui comitetu sunt încă în viață: Damino Assanti, veteranul libertății, pe care voi toți îl cunoșteți, și eu... Ați domnesce libertatea, pe care eu nici odată nu am vătămăto, căreia cred, că în totdeauna i-am servit... De multe ori s'au rescultat provinciile noastre, spre ași scutura jugul, der silințele lor rămăseră zadarnice, pentru că nu eram uniți! Unirea este garanția libertății; astăzi posedăm și una și alta, și le vom apăra în totdeauna.“

Alegerile în Franca.

Despre luptele electorale în Paris, în ajunul alegerilor, al căror rezultat ne este acum cunoscut, i-se scrie diarul „Neue freie Presse“ între altele:

În cercul al 18-lea — unde mai înainte fusese ales Clemenceau, er acum fu ales Boulanger — se vedu în toate stradele mulțime de afșuri roșii de următorul cuprins: „Generalu Boulanger, proscrisul — revisiunea constituantu“. Multe din aceste afșuri sunt rupte, pe unele e șters titlul „generalu“ și înlocuit cu cuvântul „hoțu“. Pe alte afșuri se vedu bilete scrise cu mâna: „se nu votăm, se ne resculmăm“. Afșurile contra-candidatului generalului Boulanger, Thiebaud, sunt mai rare. Pe strade boulangiști se cërta în public cu omenii guvernului. Cât se adună mai mulți la un loc, se aud aci laude pentru Boulanger, aci injurături în contra lui. Cea mai mare parte privesc numai la toate acestea, fără a dice ceva.

E aproape de necerut cum se acasă, injur și vatămă candidații unii pe alții în afșurile, ce se lipesc pe pereți. Ei se numesc reciproc mincinos și hoți. Un răboiu amară au purtat în Faubourg St. Antoine fostul ministru de comerci Lokroy cu boulangistul Massard. Acesta din urmă numesce pe Lokroy „un călugăr, care și-a lăpădat reverenda“, care n'a ținut

nici una din promisiunile sale și care prin consimțirea sa la expedițiunile de peste mare a supus țera lui Bismarck și lui Crispi, și finesce: „jos cu hoțul!“ Lokroy răspunde dicend, că el a făcut parte din acetu guvern, a căruia purtare mândră în afacerea Schnabele a fost cunoscută, și finesce asemenea: „jos cu hoțul și cu ucenicul de hoț!“

Numai câțiva pași departe dela aceste afșuri „ciudate“, se ridică, pe „Place de Trône“ de odinoră, un mândru grup de statue, reprezentând „triumful Republicei“ de Dalon, care a fost inaugurat în 21 l. c. de președintele republicei, ținend discursul festiv ministriul-șef Tirard.

Conflictu între Cehii tineri și noul guvernatoru.

În zilele din urmă a fost în Praga alegere de deputați pentru dieta boemă și izbenda a fost a Cehilor bătrâni. Primind noul guvernator Thun la 20 Septembrie deputațiunea orașului Praga, și-a exprimat cătră ea bucuria pentru izbenda Cehilor bătrâni la alegerile din Praga. Acesta a supărat pe Cehii tineri și organul lor „Narodni Listy“ impută guvernatorului lipsă de tact politic și de imparțialitate. Ca persoană și cetățen pôte să se bucur de izbendile Cehilor bătrâni și să recunoscă îndreptățirea punctului de vedere al partidei conservatoare, der ca guvernator, ca locțiitor al monarhului constituțional și ca servitor al statului, e îndatorat a recunosc totu așa de bine și îndreptățirea punctului de vedere al partidei liberale în poporul cehu, cătră vreme acesta stă pe basa legii și luptă cu mijloce legale.

Și mai mult va înăspri încă decât acum raporturile dintre Cehii tineri și diatra contele Thun o altă declarațiune a acestuia făcută — de cumva e adevărat — cu ocaziunea primirei comitetului țerii, că adevă va sprijini din toate puterile elementele moderate, din contra va fi contrar al elementelor extreme.

Nu-i vorba, e slabă izbenda Cehilor bătrâni, considerand că izbenda la alegerile din țera e a Cehilor tineri. Prințul Liechtenstein s'a și retras dela conducerea clubului centrului din dieta boemă, motivand și retragerea cu aceea, că au învins elementele extreme la alegerile dietale. Acesta retragere nu pôte, decât să incurajeze și mai mult pe Cehii tineri, cari vor fi cei mai tari în dieta viitoare și astfel nu ușor va fi poziția guvernatorului, decât va sta în opozițiune față și pronunțată cu Cehii tineri.

SCRILE DILEI.

P. S. Sa Păr. Episcopu al Caransebeșului Nicolau Popea, reintorcend-se dela Sibiu, unde a participat la ședințele consistoriului metropolitan, a sosit în săptămâna trecută la Caransebeș.

Hirotonire. D-lă Terențiu Ursu, clericu absolutu al eparchiei aradane, s'a hirotonit într preot pentru parochia vacantă din Chișineu.

Pentru viriliștii comit. Sibiu. Comisiunea verificătoare însărcinată cu rectificarea listei contribuabililor, cari plătesc cea mai mare dare (viriliști), își va țin ședințele în cancelaria protonotarului comitatensu dela 27—30 Septembrie n. În aceste zile publicul pôte vedea listele și se primesc reclamările pentru înscrierea în liste a celor îndreptățiti. În contra conspectelor dela inspectorat, care servesc ca basă la rectificarea consemnării viriliștilor și care sunt espuse în biroul protonotarului, se primesc reclamările până în 27 Septembrie n.

Cuponul din Octomvre. Sumele de plată în Octomvre, socotite în florini, se urcă la 44.4 milioane florini, din cari 31.8 milioane fl. sunt în cupone, er restul plătit de capitale.

Necazurile Ciacovenilor. Românii din Ciacova, fiind amestecați cu Sërbi, au rămas, cu ocaziunea despărțirii Românilor de Sërbi, și mai departe sub erarchia sərbescă, aparținend de diecesa sərbescă a Timișorei. Deși Românii sunt în majoritate, totuși sunt eschiși dela tôte, n'au nici preot românesc, nici învățător românesc. Serviciul dumnezeesc în biserica se face dou săptămâni în limba sərbescă, și numai o săptămână în limba română stricată, de cătră un preot sərbesc; er când cade vr'o sərbătoare mare în săptămâna Românilor, serviciul dumnezeesc se face în limba sərbescă. De 25 de ani durează această stare de lucruri, protopopul român vede cu ochii suferințele credincioșilor români, der nici capul nu-lu dore. Românii ciacoveni apelază la P. S. Sa Păr. Episcopu al Caransebeșului Neculae Popea, ca să scape odată de suferințe.

La școlile agronomice subvenționate de universitatea săsescă au fost în 1888/9: la cea din Mediaș 1 elev român, 20 germani; la cea din Bistrița 8 elevi germani. Dela cea din Feldiără lipsesc datele. — N'ar strica să fiă frecventate aceste școle de mai mulți elevi români.

Școlă pentru economia de casă, în care se învță în modu practic pregătirea mâncărilor fine și de rëndu, tratamentul rufăriei, scrobitul și călcatul, deprinderea în țergure potrivită cu mijlocele de traiu, curățirea și ordinea în casă etc., a deschis în Brașov d-șora Iosefina de Trauschenfels, care a studiat în direcțiunea aceta la Sibiu — unde există o asemenea școlă — și la Viena. Elevele seu români numai peste di în institutu seu pôte să primesc locuință și costu într-insul. Acesta școlă e a doua de felul arătat, care se înbințeză în Brașov, cea dintă fiind internatul „Reuniunii femeilor române“, unde se învță pe lângă economia casii, și diferite țesături și lucrări de mână, precum și carte și limbă.

Reorganizarea trupelor de trenu, precum anunță „Reichwehr“, a început a se face în sensul, că de aci înainte fiecare divisiune de trenu va avă și pôte ea în evidentu statul personalu al efectivului. În modul acesta divisiunile de trenu se facu cu totul independente de regimente, avend ași administra ele materialul de trenu și reformandu-se comanda superioare de trenu, ce sunt însărcinate cu supravegherea.

O moștenire de 100 milioane. Peste o sută de persoane s'au adunat la 15 Septembrie în cancelaria avocatului Dr. Wilhelm Fried din Pesta, în afacerea moștenirii după Leidesdorf, răposat în San-Francisco. Fiă-care din cei de față a pretins moștenirea, care a rămas unui căpitanu Folson. Dr. Fried a ceterit mai multe documente, din care reese, că decedatul era de origine ungară (era jidov din Țera ungară), și că prin urmare Folson n'are dreptu la moștenire. După un atestat dat de rabinul din Aszod, moșul răposatului se numia Baruch, tată-său Mordechai, mrmă-sa însă Serche Leidesdorf. Dela acestia se trag moștenitorii, cari locuesc parte în Austria, parte în Țera ungară. Strămoșul lui Baruch Leidesdorf locuia în Nikolsburg. E neindios, dice „P. Ll.“, că răposatul milionar a ajutat cu bani pe rudeniile sale de aci. Cei de față au însărcinat pe adv. Dr. Fried să adune tôte documentele necesare pentru obținerea moștenirii și să se pună în înțelegere cu locuitorul Ul-

mer din New-York, care pentru obținerea moștenirii a pus în perspectivă constituirea unei societăți pe acții.

Foc. În săptămâna trecută au ars în Satulungu patru șuri.

Concertu și danțu întocmesce Joi s'era în 26 Septembrie corpul ofiteresc al reg. 2 de inf. în sala hotelului Nr. 1. Inceputul la 8 ore. Biletele de invitare distribuite în carnavalul trecut au valore și pentru acestu concertu.

Sfințirea unei biserici. În 8 Septembrie v. s'a sfințit biserica cea nouă din Bușteni (județulu Prahova în România), de pe domeniul coronei cu acelaș nume. Biserica s'a ridicat cu cheltuiala Regelui Carol din veniturile domeniului și a costat aproape 100,000 lei. Sfințirea s'a făcut de cătră Mitropolitul primat în prezența Regelui, a Principelui moștenitoru, a ministriilor și a unui numeros publicu ce venise intr'adinsu acolo. S'a dat un dejun regal de 60 tacamuri și o masă țărănescă de 400 tacamuri. Musica și lăutarii au înveselit pe asistenți. Biserica este lucrată într'un reușit stilu bizantin.

O cursă Sașilor. Persecuțiuni.

În 18 Septembrie n. s'au început în Pesta tractările conventului districtului montan al comunității bisericești evanghelice conf. augsb., sub președința inspectorului Teofilu Fabini, de origine sasă, fost ministru de justiție, și a episcopului din B. Csaba. De față au fost și deputatul sas Petru Busbach și fostul deputat sas Stainacher.

După câteva hotăriri de puțin interesu, membrul Michael Zsilinszki, intr'o lungă vorbire, propuse a senisi la unirea tuturor protestanților din Țera ungară și Ardelu, der cu deosebire unirea cu protestanții ardeleni, cari, deși au același interese, apar separati, ca printr'un pârte despărțitoru. Vorbitorul se provocă la episcopul sas ardeleanu Teutsch, care și-a găsit loculu seu în camera magnaților ca episcopu ungară. S'ă fiă o mare biserică evanghelică ungară și nici o comuniune specială dincolo de Muntele craiului. Acesta se șintescă pe cale amicală, frățescă și, lucru natural, și pe cale legală.

Propunerea aceta, după ce au lădat'o și președintele Fabini în modul cel mai călduros, a fost primită de conventu cu strigări de „ejlen“, adevă s'a decis a se presenta conventului generalu.

Cursa eminunată: Teutsch episcopu ungară al Sașilor! se se facă și o mare biserică ev. ungară, și-apoi „ejlen“-ul pune capaculu! Fabini-Bausnern-Fluger au dora o misiune.

În aceeași ședință se pertractă afacerea învățătorului Karol Venich din B. Csaba, acusat de „uneltiri panslaviste“, cum de regulă sunt acusați bieții învățători slovaci de persecuții Nemaghiarilor. Ca raportor vorbi seniorul Adam Achim. Nici cu ocaziunea cercetării făcute în aceta afacere, nici la pertractare înaintea senatului disciplinar nu s'a dovedit nimic, ce ar pută apăsa pe acusat. Nu sunt nici acusatori nici dovedit. Numai o interpelare a învinitu pe învățătoru. Raportorul roga adunarea, să libereze de bănuială pe nevinovatul învățătoru. Der seniorul Achim mai roga conventulu, să isgonescă cu energiă din cercul seu urgisitul obicieu de a suspiciosa și calumnia, precu mși spionagiul, ce atăt dedes s'a observat și care nici pentru copii nu se potrivece.

Astfelu s'a luat dela ordinea zilei aceta afacere. Der ore nu merită cea mai aspră admoniare, decât nu chiar pedepsă, cei cari și-au făcut o misiune „patriotică“ din spionagiul și persecuțiune? De ce nu s'a propus isgonirea din con-

ventă a astoră felă de uneltitori în contra celor de naționalitate nemaghiară? Dă vorba ceea: o mână spală pe alta, și corbă la corbă nu și scote ochii.

Correspondența „Gaz Trans.”

D-lă N. Groza, din Tohanul-vechiu, ne rógă în numele mai multor grănițeri a publica o rectificare la corespondența apărută în nr. 189 din an. curentă ală fôiei nôstre. Estragemă din această rectificare părțile, ce se țin de obiectă, lăsândă răspunderea în sarcina scriitorului:

Tohanul vechiu, 10 Sept. 1889.

„Declarăm, că articolul subscrisă de „ună grănițeră”, publicată la 23 Augustă (4 Septemvre.) 1889 în prețitulă diară „Gazeta Transilvaniei” în totă cuprinsulă sêu nu este basată pe adevăr, pentru că alegerea scaunului școlastică comunală, a fostă cunoscută tuturor locuitorilor cu 3—4 săptămâni — și reprezentanța comunală a fostă conchemată nu cu 24 — ci cu 48 ore înainte. — D-lă proto-pretore Jacob Popeneacu, ca totdeuna, așa și la alegerea din cestiune s'a purtată cu cea mai umană și mai plăcută purtare, după cum credem, că onor. publică îl cunoscă, că și natura D-sale e fôrte nobilă, blândă și plăcută tuturor ômenilor de omenia.

Nu este adevărată, că alegerea nu s'a făcută cu aclamațiune, pentru că toți membri de față au fostă învoiați a se face cu aclamațiune, afară de ună bietă reprezentantă comunală anume Ioană Avramă Aldică, — pe care îl luase bravulă preotă Georgiu S. Thomasă de mâneacă și dicea, că acelă individă nu voiesc a se face alegerea cu aclamațiune, la ce d-lă proto-pretore a distă: bine! pentru 10 minute suspindă ședința pentru consultare și apoi poțitiă a face votisare nominală. Vêdendă acești doi indiviți, că toți ceilalți membri și după consultare de 10 minute voescă a aclama pe membri propuși de d-lă notară cercală Ioană Vladă, și-au retrasă cuvântulă și astfel s'a făcută alegerea cu aclamațiune.

După aceea d-lă proto-pretore în sensulă §-lui 117 din articolulă de lege XXXVIII. din 1868 fiindă aici 3 învătători a purcesă la alegerea unui reprezentantă, și întrebândă pe învătătorulă Nicolae Popă, că cu cine voiesc a vota, elă a răspuns, că nu voiesc a vota cu nimeni, învătătorulă Nicolae Vodă asemenea a declarat, că și elă nu votază, prin urmare d-lă proto-pretore a declarat, că deorece cei 2 învătători nu voiesc a vota D-sa denumesc pe d-lă învătător-diriginte Stefană Ioană și astfel l'a proclamată de reprezentantă ală corpului învătătorescă. După terminarea alegeri învătătorului, Nicolae Popă a distă cătră d-lă proto-pretore, că elă a voită să voteze cu elă însuși, a căpătată răspuns: bine! dăr pentru ce n'ai voită întâiu a vota? Elă dice în modă de totă bruscă „Eu sciu pentru ce nu!” D-lă proto-pretore îl întrebă zimbindă: „D-ta nu ești învătător? pentru ce nu te porți și d-ta dragulă meu, ca și ceilalți d-ni învătători și membri, cari sunt de față? Eu nu am așteptată așa ceva dela d-ta!”

... Prin urmare nu este adevărată, că ar fi distă d-lă pretore infuriat, că „elă atunci nu mai este învătător”. Nu este adevărată nici aceea că protocolulă de alegere s'a incheiată fără a se fi cetită și subscrisă de membri de încredere, cari nu au fostă de față la alegere, pentru că nu numai protocolulă de alegere, dăr chiar și ordinațiunile ministrului reg. de culte și instrucțiune publică dimpreună cu decisiunea comisiunei municipale și ordinulă Domniloră vice-comite și inspectoră reg. de școle s'au cetit și explicată din cuvântă în cuvântă și protocolulă de alegere s'a subscrisă de membri de încredere, cari au fostă de față la alegere, și anume 2 sên 3 suntă aceia, cari ocură cu numele în articolulă din cestiune și cari au dictată compunerea lui bravului și făimosului grănițeră.

Nu este adevărată nici aceea că preotulă Thomasă ar fi rugată pe d-lă pretore să primescă ună protestă contra modului de alegere, pentru că nici nu-lă avea, dăr a cerută ca să se amâne alegerea, pentru ca să se potă face ună protestă, dăr d-lă p.-pretore i-a distă, că nu numai că nu amână alegerea, dăr chiar să aibă protestă făcută și nu l'ar primi la protocolă, de-o parte din motivă, că

contra decisiunei mai înalte protestă nu are locă,*) er pe de altă parte, că densulă nu este plenipotențiată de locuitorii grănițeri a protesta în numele loră...

...Bravulă grănițeră înzadară dice, că s'a formată o clice în comună, pentru că elă a fostă și este și astăzi șefulă și conducătorulă clicei, care a constată și constă și astăzi din 8—10 familii din neamulă lui... Inzadară dice, că unii umblă după domniă, pentru că dovadă destulă este, că ei singuri umblă după domniă...

...Vai multă trebuie să călătorească până ce-lă vomă crede, că simte românescă și se interesază de binele grănițerilor români, se interesază d-lui de chimirulă sêu ca totdeuna.

Și noi amă fi dorit, ca școlă nôstră să rămână școlă grănițerescă, însă cetindă-ne d-lă proto-pretore ordinațiunile susă amintite, noi ne-amă supusă la alegere și nu amă putută protesta susă și tare**) protesteze elă!

În numele mai multor grănițeri
N. Groza.

Mulțămită publică

mărinimoșiloră contribuitoră pentru edificarea bisericei române din Deșă.

Deșă, 29 Sept. 1889.

D-nii Gavrilă Manu 20 fl. Dr. Gavrilă Tripoană 2 fl. Alesandru Mateiu (Zubri fluerașulă) 2 fl. Nicolae Bene 2 fl. Iacobă Popă 1 fl. George Șuleanu 10 fl. Simionă Cămpiană 2 fl. Dumitru Condoră 3 fl. Vasilie Ciotlanșiu 2 fl. Maria Zapintiană 1 fl. D. Floriană Hatoșă 2 fl. D. Teodoră Hermană proto-presbiteră gr. or. 5 fl. Alexandru Florisca 2 fl. Vasilie Florisca 1 fl. Teodoră Pesteană 2 fl. Ioană Popă (de pe vale) 2 fl., Maria Rusu 50 cr.

Reprezentanța bisericescă gr. cath. română.

prin Petru Mureșiană-Șireganulă. cassariu și colectante.

P. T. Domnii, căroră li-s'au trimesă liste de subseriere suntă rugați a ni-le retrimite cu ofertele colectate câtă de curândă.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”

(Serviciulă biuroului de coresp. din Pesta.)

Pesta, 24 Septemvre. *Consiliulă de ministri, ce s'a ținută ieri, a resolvată și cestiunea păduriloră din Bis-trița-Năsadulă.*

Üllö, 23 Septemvre. *Casulă din Monoră cu stégulă negru-galbenă s'a ivit și în Üllö, unde alaltăeri nôpte a fostă depărtată stégulă negru-galben dela locuința colonelului Fejnarovits. Prăjina a fostă găsită într'o grôpă aprôpe de șoséua țerii. Gendarmeria a primită ordină fôrte severă să descopere pe făptuitorii.*

Parisă, 24 Septemvre. Foile republicane suntă fôrte mulțamite cu rezultatulă alegeriloră. Suntă cunoscute 560 rezultate, și anume; aleși suntă 224 republicanii, dintre cari 166 moderati, 57 radicali: 159 opoșionali, dintre cari 86 regaliști, 51 bonapartiști, 22 boulangiști. Dintre 177 balotage suntă 136 favorabile republicaniloră. În viitôrea cameră ară fi decă 369 republicanii și 201 opoșionali. Deosebirile cu privire la raportările despre voturile date lui Boulanger vină de acolo, că unele secțiunii au anulată bilete de votă cu numele lui Boulanger, pe când majoritatea secțiuniloră le-a admisă ca valabile.

Cununiă. D-lă Alesandru Czernecki, c. r. căpitană în divisia de bateriă grea Nr. 3, s'a căsătorit cu d-na Emma Cotten născ. Weich. Bielietz, în Septemvre 1889.

Logodnă. D-lă Ionă Al. Frateșă și d-șora Reveica N. Cosma, Brăila-Covasna, fidanzati.

*) Cum să n'arbă locă, când decisiunea „mai înaltă” vatămă drepturi vechi căștigate și chiar și legea? — Numai ucaturile muscălesci nu suferă proteste. Red.

**) Rêu destulă, că n'ai protestată cu toții în unire și în cea mai bună înțelegere, când odată diceți, că ați fi dorit, ca școlă să rămână școlă grănițerescă, adecă proprietate numai a grănițeriloră, nu și a veneticiloră de tôte soirile și nêmurile, ce s'au aședat și se voră mai aședa în comună! Red.

DIVERSE.

Ună paricidă. Ună locuitoriu din Hodony (Ungaria) George Milos ceră dela mama lui bană, pentru a plăti o poliță, ce era scadentă. Mama lui îi refusă rugarea sa, ceea ce îl irită atât de multă, încâtă luă ună toporă și o lovă astfel, că cădă la pământ. Vêdendă după aceea, că mama lui totă mai răsufală, o înjunghia c'ună cuțită de bucătăria, până își dădă sufletul. Larma ce-o produse acestă omoră, făcă pe servitôre să între grabnică în odaia și când vêdă ea pe stăpâna ei inundată în sânge, începă să strige. Asasinulă se aruncă atunci pe biata fată și îi tăia gâtulă totă cu același cuțită, cădândă josă môrta. Indoitulă ușigașă declară în fața judecătoriloră, că ar fi comisă acestă crimă în bețiă. Tribunalulă însă nevoindă să-i credă acestă scusă, îlă osândă la închisore pe viêtă, care osândă este deja întărită de tablă regescă.

Narcotizat. În spitalulă „Crucea roșă” din Lyon avea, acum de curândă, să se facă o operațiă grea și durerosă. Pacientulă i-se dete cloroformă, dăr fiindă elă de constituțiune tare, estrordinară, pe lângă aceea bună bêtură, se tređi din ametelă îndată la prima tăietură și turburată de mâniă, îlă smulse de la medică cuțitulă celă ascuțită ca bri-ciulă și, deși erau față mai multe persoane, totuși, înainte de ală pută domoli, străpunse de môrte pe profesorulă Nagout și pe o călugăriță de 20 ani, care ajuta ca îngrijitôre. Ucigașulă fă legată și transportată în spitalulă închisitoră. Recunoscendă medicii, că narcosa nu-i potă folosi, l'au supusă la operațiă tréză. Operațiă a succedă bine. Medicii sperază, că ucigașulă se va vindeca în curândă. Intrebarea este acum: se va pedepsi, ori nu, ucigașulă, care a sêvêșită fapta într'o stare pe jumătate fără consciință?

Florăresa bogată. Se scrie din Neapole: Din locuința elegantei fete, vândtôre de flori, cunoscută sub numele „frumôșă” Adelină, s'au furată bani și juvaericele în preță de 40,000 lire. De aici se vede, că vândarea de flori, la noi în Neapole, este o meseriă din cele mai bânôse.

Cum se călătorește în America. În America domnesce astăzi înclinarea, de a mări iuțela trenurilor. Nu de multă s'a înființat acolo ună trenă, ce constă numai din 5 vagône cu o greutate de 438,500 funți, și care în decurs de două ore 58 minute a făcută ună drumă de 143-3 miluri engleze socotindă-se la această și timpulă opririi la stațiuni. Cea mai repede călătoria, ce s'a făcută în timpulă din urmă, a fostă în Pennsylvania între Fort Wayne și Chicago, în care trenulă a făcută într'o oră 71 de miluri engleze sêu 114,239 metri.

O nouă materiă esplosivă pentru armate s'a inventată de cătră directorulă Siersch ală fabrici de dinamită din Pojună în unire cu alții. Noua materiă se numesce *ecrasită*, multă mai distrugtôre decâtă dinamita, dăr nesimțitôre la presiune și isbire. Acastă materiă e cea mai potrivită pentru umplerea ghiulelelor. Totă în acea fabrică se dice, că s'a inventată și ună prafă de pușcă, care nu face fumă.

Mândriă justificată. „Judele: Acusature, cum îți și vine să riđi, când ești pârîtă, că ți-ai bătut nevasta?” — Acusatulă: „Scii, domnule jude, de cincă ani trăimă la olaltă și acum este întâia dată, când a căpătată ea, și nu eu, bătăia.”

Mamă cu preingrijire. „Te iubescă, domnișoră mai pe susă ca tôte din lume! mă iubești și d-ta?” — „Eu, nu. Mama m'a oprită să iubescă vre-ună tînără, înainte de a mă lua de soțiă!”

Necrologă. Vechiulă profesoră din Focșani Ionă Albini, ardelênă de locă părintele d-lui Victoră Albini, funcționară de cale ferată la gara Focșani, a încetată din viêtă în 11 (23) Septemvre 1889.

ULTIME SCIRI.

„Telegrafulă Română” din Bucuresci spune, că lucrările de înarmare și reparațiă a întăririlor dela Rusciucă, Vidină, Burgas și Șumla se facă cu mare activitate. Silistra și Nicopoli nu voră fi de locă întărite. Pentru manevre voră fi grabnică concentrate patru corpuri de armată.

„Pravitelstveni Wiestnik” în numărulă sêu 239, scrie următôrele: Dela 10 Septemvre acestă ană, comandantii regimenteloră casarmate în circumscripțiunea militară a Odesei, voră pleca în Basarabia, și anume în împrejurimile Chișineului pentru a supraveghea esercițiile tactică armate. Aceste eserciții se voră mărgini cu scôtarea planuriloră și resolvarea unoră probleme de tactică militară. Dirigearea esercițiilor se va face de cătră generalulă-majoră Avcinicoff. Scopulă esercițiilor constă în pregătirea comandantiloră cu aceste lucrări în casă de resbelă (voenago vremei).

Cursulă piețel Brașovă

din 24 Septemvre st. n. 1889.

Banconote românesce	Cump.	9.45	Vend.	9.47
Argintă românescă	-	9.40	-	9.42
Napoleon-d'ori	-	9.46	-	9.48
Lire turcesce	-	10.72	-	10.74
Imperial	-	9.72	-	9.74
Galbini	-	5.57	-	5.60
Scris. fonc. „Albina” 6%	-	101.—	-	102.—
„ „ „ 5%	-	98.50	-	99.1/2
Ruble rusescă	-	123.—	-	125.—
Mărcă germană	-	58.20	-	58.50
Discontulă 6—8%	pe ană.			

Cursulă la bursa de Viena

din 23 Septemvre st. n. 1889.

Renta de aură 4%	-	90.60
Renta de hărtiă 5%	-	94.90
Imprumutulă căiloră ferate ungare	-	—
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	-	99.90
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	-	117.50
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	-	—
Bonuri rurale ungare	-	104.70
Bonuri cu clasa de sortare	-	104.70
Bonuri rurale Banată-Timișă	-	104.70
Bonuri cu cl. de sortare	-	104.70
Bonuri rurale transilvane	-	104.70
Bonuri croato-slavone	-	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vină ungurescă	-	99.50
Imprumutulă cu premiulă ungurescă	-	137.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	-	127.50
Renta de hărtiă austriacă	-	83.70
Renta de argintă austriacă	-	84.50
Renta de aură austriacă	-	110.65
Losuri din 1860	-	117.90
Acțiunile băncei austro-ungare	-	916.—
Acțiunile băncei de credită ungar.	-	317.50
Acțiunile băncei de credită austr.	-	305.70
Galbeni împărătesci	-	5.66
Napoleon-d'ori	-	9.48 1/2
Mărcă 100 împ. germană	-	58.55
Londra 10 Livres sterlinge	-	119.75

Editoră și Redactoră responsabilă:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA”,
Institută de credită și de economii
Filială Brașovă

ESCOMPTEZA RIMESSE BUNE
cu 6%

**acordă împrumuturi cambi-
ale cu 6 1/2%—7%⁰, cari pelângă
o reducere corêspundtôre a
sumeii cambiului și întru câtă
starea numerariului din cassă
ar permite, se potă și de
mai multe ori prolongi.**

Informațiuni mai de aprôpe se
potă lua dîlnică în biurulă insti-
tutului, piață No. 90 dela 8—2
ore d. a. 87,16

Cancelaria Negruțu

în Gherla—Sz-ujvár—Transilvania
DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diarș beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 d' a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a' — mai departe tracteză cestium literare și științifice cu reflesione la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postali.

PREOTULU ROMÂNÜ. Diarș bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle, și publică portretele și biografiile arhierilor și preșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, sârbători și diverse ocașuni, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postali.

Colectanții primescã gratisu totu alu patruea esemplaru.

Numeri de probã se trimitu gratisu ori-cui cere.

Totu de aci se mai potu procura și urmãtoarele cãrți din editura propriã:

Renascerea limbei romãnesci în vorbire și scriere invederitã și aprețiatã de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tôte trei împreunã 1 fl.

Merinde dela școlã seu invetãturã pentru poporũ culesu din țiarulu unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Oplu acesta, pentru povetuirile lui valorose, are sã ocupe unu locu de frunte în bibliotecile nostre poporale. D-lu autoru a avut nimerita idee, de a publica prin oplu de față unu țiaru de școlã, ce și-lu făcuse ca elevu de anul I alu școlii poporale superioare din Câmpeni, va se țica pe când era în alu 4-lea anu de școlã. În acestu țiar se cuprindũ diferite impresiuni din copilãriã, atãtu din școlã câtu și afarã de școlã: o colecție bogatã de diferite poveturi primite dela invetãtorulu seu, pe caru autorulu le-a prelucratũ și desvoltatũ cu multa ingrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la moralã, religiune, naționalitate, igienã, economie, istoriã etc. etc. se aflũ în acestu opũ, așa cã singuru numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitulu despre fumatũ, des pre curățirea trupulu etc. ar fi de ajunsu pentru a merita sã nulipsescã din nici o bibliotecã poporalã romãnescã. Oplu cuprindẽ 289 pagine 8º — Prețulu unui esemplaru cu porto-francatũ e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariulu. Novelã originalã e Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amaru. Novelã de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdutũ. Novelã originalã de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omũ de bine. Novelã originalã. — Continuarea novejlei: **Idealulu pierdutũ** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulu 15 cr.

Miseriile sociale. Novelã de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Fântãna dorulu. Novelã poporalã de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrulu. Baladã de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Bunica și Nepoșelulu. Schițã din sfera educațiunei. Dupã Ernest Legouvẽ G. Simu. Prețulu 10 cr.

Probitatea în copilãriã. Schițã din sfera educațiunei. Dupã Ernest Legouvẽ. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie sã se însore. Novelã de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Brandã seu Nunta fatalã. Schițã din emigrarea lui Dragoșu. Novelã istoricã naționalã. Prețulu 20 cr.

Numeri 76 și 77. Narațiune istoricã dupã Wachsmann, de Ioanũ Tanco. Prețulu 30 cr.

Hermanũ și Dorotea dupã W. de Goethe, traducțiune liberã de Constantinũ Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediã în 5 acte dupã Euripide, tradusã în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicã ținutã în salele gimnasiulu din Fiume prin Vincențiu Nicorã, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Reginei Romãniei. Prețulu 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagine, cuprindẽ 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirũ și viorele, poesii poporale, culesu de Ioanũ Popu Reteganu. Unu volumu de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosã seu Cloșca cu puii ei de aurũ. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sãtenulu Romãnu. Cartea III și IV, cuprindũ materii forte interesante și amuzante. Prețulu la ambele 50 cr. — câte una deosebũ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindẽ materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectã de recepte din economiã, industriã, comerțu și chemiã. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romãni. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualũ de Gramatica limbei romãne pentru școlele poporali în trei cursuri, de Maximũ Popu, profesorũ la gimnasiulu din Nãșeudu. — Manualũ aprobatũ prin ministeriulu de culte și instrucțiune publicã cu rescriptulu de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Nu mã uita. Colecțiune de vierșuri funebrale, urmate de iertãciuni, epitaful ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducãtoare la propunerea calculãrii în școlã poporalã pentru invetãtorũ și preparanți. Broș. I. scrisã de Gavrilũ Trifu profesorũ preparandialũ. Prețulu 80 cr.

Catehese pentru prunci școlari din școlele poporale. Dupã George Mey preotũ în Schörzkirch din diecesa de Rottenburg de Titu Budu parochũ gr. cat. în Satu-Singatagu, protopopulu distr. Mara, adm. Vicariulu alu Maramureșulu etc. etc. Edițiunea II. Prețulu unui esemplaru cu porto francatũ 1 fl. 05 cr.

Din trecutulũ Silvaniei. Legendã de Victorũ Russu. Prețulu unui esemplaru cu porto francatũ 1 fl. 05 cr.

Prin mörte la victoriã. Comediã într-unũ actũ. Dupã A. Kotzebue localisatã de Irina Sonea n. Bogdanũ. Prețulu unui esemplaru 10 cr.

Influința mândriei. Novelã de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu unui esemplaru 30 cr.

Cuventãri bisericesci în tôte sãrbãtorile de peste anũ de Ioanũ Papiu. — Unu volumu de peste 24 côle 8º mare, hãrtiã finã. — Numele d-lui I.

Papiu este multũ mai bine cunoscutũ clerulu romãnu, decãtu sã fiã de lipsã a mai recomanda acestũ nou productũ alu d-sale. Clerulu romãnu a invetãtatũ a'i aprețu scrierile d-sale pentru însemnata lorũ valore literarã. — Noulu tomũ de predici întrece însã tôte volumurile de predici edate pãnã acum, prin întocmirea sa — avendũ o notiã istoricã la fie-care sãrbãtoare, — care aratã timpulũ introducerei, fasele prin cari a trecutũ și modulũ cum s'a stabilitũ respectiva sãrbãtoare. — Prețulu unui esemplaru cu porto francatũ e 2 fl. v. a.

Cuventãri funebrale și iertãciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioanũ Papiu. — Acestũ volumu de peste 24 côle cuprindẽ: 8 cuventãri acomodade pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anulu, 10 la casuri ordinare însã mai specialã de mörte, 4 la înmormãntarea omeniilor bẽtrãni, 5 la înmormãntarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte specialã; — apoi pe mai bine de patru côle urmẽzã o mulțime de iertãciuni precedate de o introducere generalã în iertãciuni, și anume: 1 iertãciunile bãrbatulu dela muiere, 2 — a muierei dela bãrbatũ, 3 — a pãrintelulu dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a fiilorũ dela pãrinți, 6 a fratelulu seu surorei dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, möße, bunũ, bune, strãbunũ, strãbune, 8 — a nepoșilor dela unchiu și mãtușe, 9 — dela nemuri și consãngenĩ mai departãti, 10 — dela conșoși de aceeași ocupațiune 11 — dela binefãcãtorũ, amici, cunoscuți și dela tõi creștini adunați.

Recomandãmũ clerulu romãnu acestũ bogatũ volumu de cuventãri funebrale și iertãciuni lucrate amẽsuratũ tuturor cerințelorũ preoțiunei fungente la casuri funebrale. Prețulu unui esemplaru speditũ franco e 2 fl. v. a.

Cuventãri bisericesci, tomulũ III, scrise de Ioanũ Papiu. — Acestũ tomũ cuprindẽ predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8º mare. — Prețulu unui esemplaru speditũ franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicũ seu concordãțele tradițiunei în douã limbi — romãnã și latinã, tractezã despre primatulũ bisericeii și se estinde pe 22 côle 8º mare. — Scrisũ de Ioanũ Papiu. — Oplu acesta a fostũ recensatũ favoritorũ și laudatũ și de foile strãine. — Prețulu unui esemplaru speditũ franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spiritualã a omulu, despre relațiunile și scopulu lui espuse în modũ popularũ de profesorulu Dr. Iosifũ Frapporti și prelucrate în traducere liberã (cu facultate dela autorulu) de Ioanũ Papiu. — Acestũ opũ, care se estinde pe 11, côle 8º, e forte acomodãtũ ca premiu pentru cei ce absolvã școlã poporalã,

se vindẽ cu prețulu numai de 50 cr esemplariulu speditũ franco.

Manualũ cateheticũ pentru primii ani scolastici, prelucratũ dupã I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostũ profesor de s. scripturã, cateheticã și metodicã în seminariulu archidieceșanu din Blașiu, actualmente vicaru archiepiscopescu în Fãgãrașu. — Acestũ opũ de mare însemnãtate pentru literaturã cateheticã romãnã este o prelucrare liberã, schimbãndũ unele aplicãri practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele bãieșilor nostri, ẽr ceremoniele bisericesci înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noștrã romãnã. În note se aratã și procederea ce are sã o observe catechetulu față cu discipulu sei. Acestã scriere are sã fiã unũ îndreptãrũ în mãna catechetilorũ, invetãtorilorũ și a pãrințilorũ la instrucțiunea religiøsã-moralã, ce au sã o deã micilorũ bãieș. — Prețulu unui esemplaru din acestũ opũ, — care pörtã clausula aprobãrei preã ven. Ordinariatu metropolitanũ din Blașiu și care cuprindẽ 222 pag. 8º, avendũ mai multe poesii în textũ, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Pãrintelulu nostru Ioanũ Gurã-de-Auru la epistolele sfãntulu apost. Paulũ cãtrã Titu și Filemon. Traduse de Constantinũ Morariu. Prețulu unui esemplaru cu porto francatũ e 60 cr.

Dumnezeesca liturgie a celui dintre sãnti pãrintelulu nostru Ioanũ Chrysostomũ compusã din operele acelu sãntũ pãrinte, de Ioanũ Boroșiu parochũ gr. cat. și ases. consist. Prețulu unui esemplaru cu porto-francatũ e 40 cr.

Cele mai estine cãrți de rugãciuni:

Mãrgãritarulu sufletulu. Carte bogatã de rugãciuni și cãntãri bisericesci, forte frumosũ ilustratã. Prețulu unui esemplaru broșuratũ e 40 cr., legatũ 50 cr., legatũ în pãnzã 80 cr., legatũ mai fin 1 fl., legatũ în piele 1 fl. 30, în legãturã de luxũ 2.50—2.80

Miculũ mãrgãritarũ sufletescu. Cãrticã de rugãciuni și cãntãri bisericesci — frumosũ ilustratã, pentru prunci școlari de ambe secsele. Prețulu unui esemplaru broșuratũ e 15 cr., — legatũ 22 cr., legatũ în pãnzã 26 cr.

Cãrticã de rugãciuni și cãntãri pentru prunci școlari de ambe secsele. Cu mai multe icõne frumoșe. Prețulu unui esemplaru e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulu Preã Sãntei Vergure Maria a Nãscãtoarei de D-șeu urnatũ de mai multe rugãciuni frumoșe. Cu icõne frumoșe. Prețulu unui esemplaru legatũ speditũ franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iosufũ Christosũ. Prețulu unui esemplaru legatũ și speditũ franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla (Sz-ujvár. — Transilvania), unde se cumpãrã acțiunile tuturorũ bãncilorũ romãne cu prețurile cele mai bune.